

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Okresná prokuratúra Prievidza**, Ulica Mišíka č. 22, Prievidza, proti žalovaným: 1/ **Obvodný úrad Prievidza, odbor všeobecnej vnútornej správy**, Medzibriežkova ul. č. 2, Prievidza, 2/ **T. B. ml.** (nar. X.), bytom A., 3/ **T. B. st.** (nar. X.), bytom tamtiež, 4/ **M. B.**, bytom Š., v konaní o návrhu prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p., o zrušenie rozhodnutia žalovaného 1/ č. 2009/00688-22 z 5. mája 2009, o odvolaní žalobcu a žalovaných 2/, 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. apríla 2011, č.k. 11S/107/2010 - 71, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. apríla 2011, č.k. 11S/107/2010 - 71, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením konanie o návrhu prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p., o zrušenie rozhodnutia žalovaného 1/ č. 2009/00688-22 z 5. mája 2009, podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu

trov konania nepriznal. Dôvodom zastavenia konania bolo nesplnenie zákonnej podmienky v zmysle § 247 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podal žalobu *o preskúmanie zákonnosti prvostupňového rozhodnutia*, keď neboli využité riadne opravné prostriedky a rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť až po ich využití. Krajský súd uviedol, že pred začatím konania vo veci samej skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). V danom prípade žalobu podal prokurátor podľa § 35 ods. 1 písm. b) O.s.p., v zmysle ktorého musia byť splnené zákonné podmienky, a to prokurátor môže podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v prípade, ak sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v O.s.p.. V uvedenej veci bola splnená podmienka nevyhovenia protestu prokurátora, a preto súd skúmal splnenie podmienok ustanovených podľa O.s.p.. Zdôraznil, že v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Žalobca podal žalobu, o ktorej sa rozhoduje podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., pričom predpokladom postupu podľa tejto hlavy je, aby išlo o *rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 O.s.p.)*. Z administratívnych spisov bolo preukázané, že žalobou je napadnuté prvostupňové rozhodnutie, že žalovaní 2) a 3) nevyužili možnosť podať riadny opravný prostriedok, ktorý bol preň prípustný a prvostupňové rozhodnutie zostalo právoplatné.

Včas podaným odvolaním napadol predmetné uznesenie žalobca a tiež aj žalovaní v 2/ a 3/ rade.

Žalobca v odvolaní s poukazom na ust. § 35 ods. 1 písm. b/ a § 250b ods. 5 O.s.p. uviedol, že žaloba bola podaná v zákonnej 2-mesačnej lehote, pretože rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o nevyhovení

protestu prokurátora č. SVS-230-2010/00256/TJH z 26. mája 2010 nadobudlo právoplatnosť 22.10.2010. Uviedol, že ustanovenie § 247 ods. 2 O.s.p., o ktoré oprel svoje rozhodnutie krajský súd, dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov. Žalobca zdôraznil, že v danej veci sa vedie konanie na základe prokurátorskej žaloby podanej podľa § 35 ods. 1 písm. b/ v spojení § 250b ods. 5 O.s.p. a nie na základe žaloby účastníka konania, ktorý v priestupkovom konaní mal možnosť podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu o priestupku, ale túto nevyužil. Podľa názoru žalobcu takáto pasivita účastníka konania nemôže obmedziť návrhové oprávnenie prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p., teda v prípadoch, ak správny orgán nevyhoví protestu prokurátora. Prokurátor totiž nemá možnosť podať opravný prostriedok v pôvodnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a proti ktorému bol podaný protest prokurátora. Na základe uvedenej skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. apríla 2011, č.k. 11S/107/2010-71, o zastavení konania zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie prvostupňovému orgánu.

Žalovaný v 2/ rade ako dôvod odvolania uviedol, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z nesprávneho vyhodnotenia relevantných podkladov pre rozhodnutie, pričom poukázal na nasledovné:

1. Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom zákonom o prokuratúre, čiže prokurátor pri zistení porušenia zákona má zákonnú právomoc podať protest prokurátora. Ak sa protestu prokurátora nevyhoví, tento je oprávnený podať žalobu na súd,

ktorá nie je podmienená podaním opravných prostriedkov účastníkmi správneho konania.

2. Nie je povinnosťou prokuratúry skúmať, či bol podaný opravný prostriedok účastníkom správneho konania, čo je len právom, nie povinnosťou účastníka správneho konania.
3. Ak by účastník správneho konania bol s rozhodnutím správneho orgánu nespokojný, tento má právo, nie povinnosť, podať odvolanie proti rozhodnutiu. Predpokladom ale je doručenie rozhodnutia správneho orgánu účastníkom správneho konania. Až následne po podaní odvolania a využití všetkých opravných prostriedkov v prípade neúspechu v odvolacích konaniach, účastník konania môže podať žalobu na súd. To sa týka výlučne účastníka konania. V tejto súvislosti skonštatoval, že je žalovaným a nie žalobcom.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný v 3/ rade odvolanie tiež odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z nesprávneho vyhodnotenia relevantných podkladov pre rozhodnutie, pričom poukázal na nasledovné:

1. Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov v zmysle zákona 153/2001 Z. z. a podľa § 24 tohto zákona konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. V zmysle ustanovenia tohto zákona § 27 ods. 2, ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1

písm. a) nevyhovie protestu prokurátora, môže prokurátor podať na súd žalobu na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, ak tak ustanovuje osobitný zákon, pričom toto oprávnenie nie je podmienené odvolaním účastníkov konania.

2. Prokuratúra neskúma, či bol podaný alebo využitý opravný prostriedok účastníkom správneho konania, čo je len právom, nie povinnosťou účastníka správneho konania.
3. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, nezobral na vedomie tú skutočnosť, že vo svojom podaní poukazoval na nesprávne vyznačenú právoplatnosť rozhodnutia správneho orgánu správnym orgánom, čo sa týka dátumu, ktorý si prvostupňový súd osvojil ale nepreveril, ako aj tú skutočnosť, že rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené všetkým účastníkom konania a aj z toho dôvodu nemôže byť podľa jeho názoru rozhodnutie správneho orgánu právoplatné, čo súd prvého stupňa vôbec neskúmal, aj keď na túto skutočnosť poukázal vo svojom vyjadrení pre súd v súvislosti doručovaním úradnej zásielky do vlastných rúk s poukázaním na všeobecne záväzný právny predpis.
4. V piatej časti druhej hlavy O.s.p. v § 247 ods. 1 sa uvádza, že podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu a v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že prokurátor poukazuje na nezákonnosť postupu správneho orgánu a z toho dôvodu podal žalobu na súd.

Zdôraznil, že nie je mu známe prečo súd prvého stupňa poukazuje na druhú hlavu piatu časť O.s.p., keď on ani jeho syn súd nežiadal o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté

rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a „nariadil preverenie správne vyznačenej právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovej veci“.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že základnou a neopomenuteľnou podmienkou na preskúmavanie rozhodnutí správnych orgánov v rámci správneho súdnictva podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je, aby predmetom súdneho preskúmavania boli len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa pre ne pripúšťajú. Teda predmetom správneho súdnictva nie sú prvostupňové rozhodnutia správnych orgánov, voči ktorým bolo možné podať riadny opravný prostriedok. Obligatórne ustanovenie § 247 ods. 2 O.s.p. sa vzťahuje na všetky rozhodnutia vydané v správnom konaní, voči ktorým zákon pripúšťa riadny opravný prostriedok, bez ohľadu na to, ktorý aktívne legitimovaný subjekt (účastník správneho konania alebo prokurátor) podáva žalobu. Ustanovenie § 35 ods. 1 písm. b) ani v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p., o ktoré žalobca opiera svoje odvolanie (ale ani zákon o prokuratúre), neustanovuje pre prokurátora výnimku z ust. § 247 ods. 2 O.s.p., ale naopak aj ust. § 35 ods. 1 písm. b) O.s.p. podmieňuje právo prokurátora podať žalobu len za podmienok uvedených v O.s.p. a jednou zo zákonných podmienok je, aby žalované rozhodnutie správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú. Teda nie "pasivita účastníka konania", ale zákon (ust. § 247 ods. 2, ale napr. aj ust. § 250b ods. 5 z hľadiska plynutia času) "obmedzuje" návrhové oprávnenie prokurátora v súdnom konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.. Aj z ust. § 250 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že zákonodarca predpokladal, že účastníkom konania (žalovaným správnym orgánom) bude odvolací orgán t. j. orgán, ktorý rozhodoval v poslednom stupni, a nie v I. stupni ako v tomto prípade. Z vyššie uvedených dôvodov podľa názoru žalovaného Krajský súd v

Trenčínne zákonne a správne v zmysle ust. § 250d O.s.p. uznesením konanie zastavil, keďže žaloba smerovala proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Analogické právne stanovisko vo veci preskúmania rozhodnutí správnych orgánov, ktoré nadobudli právoplatnosť inak ako v dôsledku vyčerpania riadnych opravných prostriedkov zaujal aj Ústavný súd SR (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 20/97 zo dňa 22. mája 1997 vo veci zastavenia konania NS SR č. 6 Sž-47/96). Podľa názoru žalovaného je odvolanie žalobcu nedôvodné. Zdôraznil, že odvolanie žalovaného v 2. rade, ktorý bol účastníkom konania v priestupkovom konaní, a teda je účastníkom konania aj v tomto súdnom konaní, neobsahuje právne relevantné dôvody, pretože neuviedol ani jedno ustanovenie zákona, o ktoré by oprel svoje úvahy a námietky. K odvolaniu žalovaného v 3. rade uviedol, že z jeho obsahu nie je zrejmé, či ho menovaný podával vo svojom mene alebo v mene svojho syna ako jeho zástupca, pričom napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sa nedotýka práv otca žalovaného v 2. rade. Podľa názoru žalovaného T. B. nar. X. v tomto súdnom konaní nemôže vystupovať ako účastník súdneho konania (nie je subjektom práv a povinností v tomto konaní), ktorý nebol ani pribratý do konania, v čase podania žaloby nemal ani postavenie zákonného zástupcu účastníka konania mladistvého T. B., nar. X., keďže ml. T. B. sa stal plnoletým a teda bol a je oprávnený na právne úkony v celom rozsahu od X. a žalovaný v 3. rade nebol splnomocnený účastníkom konania (žalovaným v 2. rade) v zmysle ust. § 24 O.s.p.. Z vyššie uvedených dôvodov považoval odvolanie otca účastníka konania za nulité a podľa jeho názoru Krajský súd v Trenčíne a ani Najvyšší súd SR by nemali naň prihliadať. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd SR odvolania žalobcu i žalovaných v 2/ a 3/ rade zamietol a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne v celom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu a žalovaných 2/ a 3/ nemožno priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca žalobou, osobne podanou 8.12.2010 na Krajskom súde v Trenčíne, sa domáhal podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p. zrušenia rozhodnutia žalovaného 1/ č. 2009/00688-22 z 5. mája 2009, ktorým bol žalovaný v 2/ rade uznaný vinným z priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa dopustil tým, že v presne nezistenom čase, v nočných hodinách zo dňa 23.3.2008 na deň 24.3.2008, odcudzil na diskotéke v kultúrnom dome v obci K., Z. B. mobilný telefón zn. Nokia 6300, ktorý patrila jej otcovi M. B., čím mu spôsobil majetkovú škodu vo výške 165 €, teda úmyselne spôsobil škodu na cudzom majetku krádežou veci z takého majetku a za spáchanie priestupku mu podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a podľa § 50 ods. 2 zákona o priestupkoch s prihliadnutím na § 19 ods. 3 zákona o priestupkoch bola uložená pokuta vo výške 100 € s povinnosťou zaplatiť túto, ako aj trovy konania v sume 16 € na účet žalovaného v 1/ rade do 15 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zároveň mu bola uložená povinnosť uhradiť poškodenému M. B., t.j. žalovanému v 4/ rade, majetkovú škodu vo výške 165 € v lehote do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu správneho orgánu je zrejmé, že preskúmané prvostupňové rozhodnutie žalovaného správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť dňom 29.5.2009.

Vychádzajúc z obsahu žalobného návrhu žalobcu, ako aj z obsahu jeho odvolania, úlohou krajského súdu v posudzovanej veci bolo vyriešenie právnej otázky týkajúcej sa **rozsahu oprávnenia prokurátora** v konaní o jeho návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v zmysle ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p., resp. **či prokurátor môže podať návrh na začatie konania aj v prípade, keď ide o prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu.**

Podľa ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prokurátor môže podať návrh na začatie konania, **ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov** v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone.

Podľa ustanovenia § 250b ods. 5 prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že návrhové oprávnenie prokurátora týkajúce sa preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, je limitované nasledovnými zákonnými podmienkami:

- 1/ protestu prokurátora nebolo vyhovené,
- 2/ sú splnené podmienky stanovené O.s.p. (§ 244 a nasl.),
- 3/ návrh je podaný v lehote stanovenej v ustanovení § 250b ods. 5 O.s.p..

Je nespornou skutočnosťou, že v posudzovanej veci žalobca podal návrh na začatie konania vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, pričom svoje návrhové oprávnenie realizoval v rámci dvojmesačnej zákonnej lehoty po tom, ako jeho protestu nebolo vyhovené.

Odvolací súd ohľadne námietok žalobcu považuje za potrebné zdôrazniť, že pri preskúmaní opodstatnenosti návrhu žalobcu bolo potrebné aplikovať ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 244 a nasl.), upravujúce „Správne súdnictvo“. Vzhľadom na obsah návrhu, keďže išlo o vec týkajúcu sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, súd prvého stupňa aj podľa názoru odvolacieho súdu správne postupoval vo veci podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keďže rozhodovanie o priestupkoch je dvojinštančné.

Podľa ustanovenia § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov je upravené v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.).

Podľa ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby ***išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.***

Podľa názoru odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok nedáva ani prokurátorovi možnosť domáhať sa hore uvedeným postupom preskúmania zákonnosti právoplatného prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že Krajský súd v Trenčíne postupoval skutkovo a právne správne, keď podľa ustanovenia § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil, pretože návrh prokurátora smeroval proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. apríla 2011, č.k. 11S/107/2010 - 71, potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p..

Z dôvodu, že v posudzovanej veci bolo konanie začaté na základe dispozičného oprávnenia prokurátora, námietky žalovaných uvedené v rámci ich odvolaní, odvolací súd považoval za právne irelevantné.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovení § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 24. augusta 2011

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth